

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

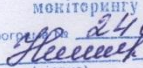

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
О. Б. Жильцов)
«_____» _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Раннє втручання з опорою на родиноцентрований підхід

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	першого (бакалаврського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.01.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	Психолого-педагогічна допомога дітям з аутизмом (назва спеціалізації)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2469/22

(підпис) (прізвище, ініціали)
«_____» _____ 2022 р.

Київ – 2022

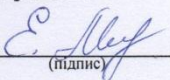
Розробники:

Скрипник Тетяна Вікторівна, доктор психологічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти;
Кострицька Тетяна Дмитрівна, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

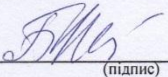
Викладачі:

Скрипник Тетяна Вікторівна, доктор психологічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти;
Кострицька Тетяна Дмитрівна, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

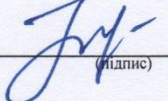
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Протокол від 01.12.2021р. № 24

Завідувач кафедри (Олена МАРТИНЧУК)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми) 016.01.01 Логопедія
(назва освітньої програми)

01.12.2021р.
Гарант освітньої програми (Наталія БАБИЧ)
(підпис)

Програму перевірено

05.12.2021 р.
Заступник директора/декана (Роман ПАВЛЮК)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)
на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)
на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)
на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)
на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	заочна
Раннє втручання з опорою на родиноцентрований підхід		
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	3,4	-
Семестр	6,7	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	56	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	26	-
Форма семестрового контролю	екзамен	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формувати у студентів систему компетентностей щодо організації та впровадження фахової підтримки дітей раннього віку та їхніх родин.

Завдання:

– забезпечити формування **загальних** компетентностей:

ЗК 1 Світоглядна. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності.

ЗК 2 Громадянська. Здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; здатність застосовувати процедури й технології захисту прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами, що відповідають чинному законодавству України.

ЗК 4 Міжособистісна взаємодія. Здатність працювати в команді; здатність до ефективної міжособистісної взаємодії та координації дій з керівництвом, колегами, дітьми та їхніми батьками. Здатність застосовувати емоційний інтелект у професійних ситуаціях.

ЗК 5 Інформаційно-комунікаційна. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел для розгляду професійних питань. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання корекційних і комунікативно-мовленневих задач в соціальній і професійній діяльності.

ЗК 7 Аналітична. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей у процесі аналізу та комплексного розв'язання теоретичних та практичних професійних питань. Здатність до когнітивної гнучкості при розв'язанні професійних питань теорії та практики.

ЗК 9 Самоосвітня. Здатність навчатися та самонавчатися. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

– *фахові компетентності:*

ФК 1 Організаційна. Здатність планувати, організувати, координувати, контролювати та оцінювати власну професійну діяльність. Здатність до когнітивної гнучкості: ситуативного (негайного) вирішення проблем, врахування нових (поточних) умов і обставин для прийняття рішень, вміння долати стереотипне мислення.

ФК 3 Психолого-педагогічна. Володіння базовими знаннями з педагогіки і психології та вміння їх реалізувати, закономірностей особистісного розвитку людини на різних вікових етапах; психологічних механізмів навчання та виховання дитини задля забезпечення

спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку.

ФК 5 Спеціально-педагогічна. Володіння базовими знаннями про педагогічні системи навчання, виховання і освіти дітей з різними освітніми потребами; розуміння сучасних підходів до вивчення, освіти, розвитку, абілітації, реабілітації і соціальної адаптації осіб з особливими освітніми потребами.

ФК 7 Медико-біологічна. Володіння базовими знаннями про вікові анатомо-фізіологічні особливості людини в нормі та при порушеннях сенсорних і мовленнєвих систем; основні клінічні прояви порушень психофізичного розвитку; особливості вищої нервової діяльності та вищих психічних функцій осіб з порушеннями психофізичного розвитку; основні закономірності та механізми розвитку дитячих психічних хвороб.

ФК 10 Діагностико-корекційна. Володіння знаннями та умінями психолого-педагогічного вивчення особливостей розвитку, потенційних можливостей, потреб і досягнень дітей з особливими освітніми потребами. Володіння базовими знаннями та методами корекційної роботи з розвитку психічної сфери дітей з особливими потребами.

ФК 11 Консультативна. Застосовувати уміння консультивати осіб з порушеннями психофізичного розвитку, членів їх сімей, педагогів інклюзивних закладів освіти з питань навчання, виховання, розвитку і соціальної адаптації дітей з особливими освітніми потребами.

ФК 14 Компетентність у сфері інклюзивного навчання. Володіння базовими знаннями та розуміння основних цінностей, концепцій та теорій інклюзивного навчання. Володіння умінями, що уможливають здатність здійснювати якісне інклюзивне навчання.

ФК 15 Деонтологічна (професійні цінності). Здатність діяти згідно з принципами деонтології, що не суперечать професійній діяльності фахівця зі спеціальної освіти; усвідомлення педагогічних, психологічних та соціальних наслідків власних впливів у сфері професійної діяльності.

ФК 16 Фахові компетентності для спеціалізації «Психолого-педагогічна допомога дітям з аутизмом» (РАС). Здатність розпізнавати дітей з РАС, діагностувати, визначати шляхи їхнього розвитку; брати на себе роль координатора; розробляти корекційно-розвивальну стратегію для дітей з аутизмом; формувати у них передумови до освітньої діяльності; опрацьовувати освітні траєкторії для дітей з аутизмом.

3. Результати навчання за дисципліною:

ПРН 1. Здатність продемонструвати базові знання щодо функціонування мовленнєворухових систем; розвитку головного мозку, локалізації мовленнєвих зон кори головного мозку; неврологічного забезпечення мовленнєвої діяльності, механізмів порушень; неврологічних основ патології мовлення.

ПРН 3. Здатність продемонструвати знання теоретичних засад загальної та спеціальної педагогіки; розуміння особливостей та закономірностей розвитку різних категорій дітей з особливими потребами, особливостей корекційно-компенсаторної допомоги цим дітям.

ПРН 5. Здатність продемонструвати базові знання зі спеціальної психології; розуміння особливостей розвитку при різних типах порушень; особливостей порушення мовлення дітей різних нозологій.

ПРН 8. Здатність продемонструвати знання методологічних підходів та технологій психологічного консультивання осіб з порушеннями психофізичного розвитку; здатність провести психологічне консультивання в психолого-педагогічному супроводі родин, що виховують дітей з особливими потребами.

ПРН 10. Здатність продемонструвати на базовому рівні знання та уміння здійснювати вибір технологій мовленнєвого та когнітивного розвитку дітей раннього, дошкільного і молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами.

ПРН 17. Здатність продемонструвати культуру спілкування, володіння державною та іноземною мовами

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Загальні питання процесу раннього втручання							
Тема 1. Основи раннього втручання.	6	2	-	2	-	-	2
Тема 2. Міжнародний досвід впровадження системи раннього втручання.	9	4	2	-	-	-	3
Тема 3. Практика впровадження системи раннього втручання в Україні.	8	2	2	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	25	8	4	4	-	-	7
Змістовий модуль 2. Базові засади організації та впровадження програми раннього втручання							
Тема 4. Переваги організації фахової допомоги дітям раннього віку з особливими освітніми потребами: доказова база.	6	2	2	-	-	-	2
Тема 5. Цілі і завдання програми раннього втручання.	6	2	2	-	-	-	2
Тема 6. Зміст та структура програми раннього втручання.	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	20	6	4	2	-	-	6
Змістовий модуль 3. Родиноцентрований підхід як головний орієнтир раннього втручання							
Тема 7. Співпраця фахівців і батьків при зборі первинної інформації про дитину.	5	2	2	-	-	-	1
Тема 8. Партнерство батьків і фахівців при розробленні програми втручання. Особливості впровадження програми домашнього візитування.	6	2	-	2	-	-	2
Тема 9. Колегіальна (батьки-фахівці) реалізація програми втручання та моніторинг успішності розвитку дитини.	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	19	6	2	4	-	-	5
Змістовий модуль 4. Розроблення та впровадження програм раннього втручання для дітей з особливими освітніми потребами							
Тема 10. Стандартні вимоги до організації фахової допомоги у системі раннього втручання.	6	2	2	-	-	-	2

Тема 11. Технологія здійснення діагностичних процедур у системі раннього втручання.	6	2	2	-	-	-	2
Тема 12. Особливості розбудови індивідуальної програми з урахуванням рівня розвитку та потреб дитини та родини.	6	2	-	2	-	-	2
Тема 13. Технологія проведення оцінки результатів й ефективності програми раннього втручання.	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	26	8	4	4	-	-	8
Підготовка та проходження контрольних заходів	30	-	-	-	-	-	-
Усього за дисципліну	120	28	14	14	-	-	26

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОЦЕСУ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ

Тема 1. Основи раннього втручання (2 год).

Визначення, ціль, основне призначення та пріоритетний напрям раннього втручання. Переваги системи раннього втручання. Порівняльні характеристики «традиційної» медико-реабілітаційної моделі надання послуг та раннього втручання. Бар'єри на шляху впровадження системи раннього втручання. Керівні принципи послуги раннього втручання.

Ключові слова: раннє втручання, система раннього втручання, інвалідність, пренатальна діагностика, модель інвалідності.

Рекомендована основна література [1; 3, 5]

Рекомендована додаткова література [2; 5; 6; 9]

Тема 2. Міжнародний досвід впровадження системи раннього втручання (4 год).

Міжнародна діяльність ЮНІСЕФ. Місія та мета програми розвитку політики раннього дитинства ЮНЕСКО. Діяльність Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я (ВООЗ). Роль Ради Європи у впровадженні системи раннього втручання. Основні пріоритети та ключові елементи політики раннього втручання. Системи раннього втручання у різних країнах (США, Німеччина, Португалія, Канада, Ірландія, Російська Федерація).

Ключові слова: ВООЗ, МКФ, ЄАОПІО, соціальне середовище, моніторинг.

Рекомендована основна література [2; 3]

Рекомендована додаткова література [6; 10; 11; 14; 15]

Тема 3. Практика впровадження допомоги дітям раннього віку в Україні (2 год).

Сучасний стан та перспективи розвитку послуги раннього втручання в Україні. Створення центрів раннього втручання комунальної форми власності. Формування послуги раннього втручання на базі установ різного відомчого підпорядкування. Організація послуги раннього втручання. Соціальне замовлення послуг раннього втручання у недержавних суб'єктів. Формування політики раннього втручання, кроки її розроблення.

Ключові слова: соціальне замовлення, соціальні послуги, мережа закладів охорони здоров'я.

*Рекомендована основна література [1; 2; 5]
Рекомендована додаткова література [2-4; 7; 13]*

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. БАЗОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ

Тема 4. Переваги організації фахової допомоги дітям раннього віку з особливими освітніми потребами: доказова база (2 год).

Правове забезпечення визначення та урахування особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Методичні підходи до оцінки ООП та розбудови на їх основі програм підтримки та допомоги для дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Досвід зарубіжних країн у ракурсі соціально-педагогічних характеристик процесу ранньої соціальної реабілітації.

Ключові слова: особливі освітні потреби, діти раннього віку, програма підтримки.

Рекомендована основна література [3; 4]

Рекомендована додаткова література [1-2; 7; 9]

Тема 5. Цілі і завдання програми раннього втручання. Головні принципи розбудови програм раннього втручання (2 год).

Раннє виявлення проблеми або порушення в розвитку дитини. Види, спрямованість та основні завдання програм раннього втручання. Створення умов для задоволення особливих потреб розвитку дітей в ранньому віці. Фахова підтримка сильних сторін та задоволення потреб дитини з ООП.

Ключові слова: програма раннього втручання, фахова підтримка, сильні сторони дитини з ООП.

Рекомендована основна література [1-5]

Рекомендована додаткова література [1; 10, 13]

Тема 6. Зміст та структура програми раннього втручання (2 год.).

Основні принципи організації та надання послуги раннього втручання. Алгоритм надання послуги раннього втручання. Хронометраж послуги раннього втручання.

Ключові слова: послуга раннього втручання, етапи реалізації послуги.

Рекомендована основна література [1-5]

Рекомендована додаткова література [1, 10; 13]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. РОДИНОЦЕНТРОВАНИЙ ПІДХІД ЯК ГОЛОВНИЙ ОРІЄНТИР РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ

Тема 7. Співпраця фахівців і батьків при зборі первинної інформації про дитину (2 год).

Особливості родиноцентрованого підходу у програмах раннього втручання. Роль батьків як експертів щодо розвитку своєї дитини. Важливість підтримки та зміцнення стосунків між батьками і дитиною у програмі раннього втручання. Виявлення ресурсів сім'ї.

Ключові слова: родиноцентрований підхід, ресурси сім'ї, програми раннього втручання.

Рекомендована основна література [1-2; 5]

Рекомендована додаткова література [1; 3; 7]

Тема 8. Партнерство батьків і фахівців при розробленні програми втручання. Особливості впровадження програми домашнього візитування (2 год).

Сім'я як системоутворююча детермінанта в соціально-культурному статусі дитини. Психолого-педагогічний супровід родини. Етапи родинного супроводу дітей раннього віку з особливими освітніми потребами. Основні орієнтири програми домашнього візитування.

Ключові слова: діти з розладами аутистичного спектра, рання допомога, родинний супровід.

Рекомендована основна література [1; 2; 3]

Рекомендована додаткова література [2; 5; 7; 13-15]

Тема 9. Колегіальна (батьки-фахівці) реалізація програми втручання та моніторинг успішності розвитку дитини (2 год).

Складові успішної реалізації програми раннього втручання у співпраці батьків та фахівців. Бар'єри на шляху реалізації програми втручання. Види, етапи та складові моніторингу успішності розвитку дитини.

Ключові слова: реалізація програми раннього втручання, моніторинг, скринінг.

Рекомендована основна література [1; 2; 3]

Рекомендована додаткова література [1; 2; 5; 7; 13-15]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Тема 10. Стандартні вимоги до організації фахової допомоги у системі раннього втручання (2 год).

Система раннього втручання у контексті допомоги дітям з особливими потребами. Стандартні вимоги до системної ранньої допомоги: організаційні етапи, міждисциплінарна оцінка стану та особливостей розвитку дитини. Підготовка переходу дитини з системи раннього втручання до закладу дошкільної освіти.

Ключові слова: організаційні етапи, стандартні вимоги, міждисциплінарна оцінка розвитку.

Рекомендована основна література [3, 5]

Рекомендована додаткова література [1; 2; 6; 13]

Тема 11. Технологія здійснення діагностичних процедур у системі раннього втручання (2 год).

Діагностичні методики скринінгової спрямованості як ресурс для визначення відхилень у розвитку у дітей раннього віку. Можливості та обмеження діагностичного інструментарію у контексті розбудови допомоги дітям раннього віку.

Ключові слова: діагностичний інструментарій, діти раннього віку, скринінгові методики.

Рекомендована основна література [2; 3; 5]

Рекомендована додаткова література [6; 11; 13]

Тема 12. Особливості розбудови індивідуальної програми з урахуванням рівня розвитку та потреб дитини та родини (2 год).

Цілі та зміст індивідуальної програми підтримки родини дітей раннього віку. Участь батьків, інших членів родини та фахівців у розробленні та реалізації індивідуальної програми втручання. Пріоритетність цілей в залежності від супутніх порушень. Визначення умов реалізації програми.

Ключові слова: індивідуальна програма підтримки родини, умови реалізації програми втручання, партнерство з батьками.

Рекомендована основна література [1-3; 5]

Рекомендована додаткова література [1; 4; 6; 12; 13]

Тема 13. Технологія проведення оцінки результатів й ефективності програми раннього втручання (2 год).

Перегляд особливих освітніх потреб дітей з психофізичними порушеннями за результатами оцінювання та моніторингу динаміки їхнього розвитку. Постановка нових цілей та визначення нових потреб як показник позитивних зрушень у стані розвитку та навчальних досягнень дитини з ООП. Виявлення критеріїв, чинників та показників ефективності роботи з дитиною з ООП.

Ключові слова: особливі освітні потреби, актуальні потреби, перегляд висновку ІРЦ.

Рекомендована основна література [1-3; 5]

Рекомендована додаткова література [1; 4; 6; 12; 13]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Ранне втручання з опорою на родинноцентрований підхід»

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	1	1	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2	1	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	1	10	2	20
Робота на практичному занятті	10	2	20	1	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	88	-	76	-	76	-	88
Максимальна кількість балів: 328									
Розрахунок коефіцієнта: $k = 328/60 = 5,47$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОЦЕСУ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ

Тема 1. Основи раннього втручання (2 год).

Завдання: Визначити суттєві переваги від впровадження системи раннього втручання (не менше 8 позицій), урахувати контекст, пов'язаний з відповідальністю таких міністерств, як: Міністерство освіти і науки, Міністерство соціальної політики, Міністерство охорони здоров'я, в також: місцевих органів влади, громади.

Форма подання: структурований опис.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Відповідає завданню, демонструє здатність глибоко аналізувати і творчо упорядковувати	Відповідає завданню, демонструє здатність аналізувати та впорядковувати інформацію	У недостатньому обсязі відповідає на запитання, недостатньо упорядковує інформацію та розкриває зміст питань	Не відповідає завданню або демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу

	та представляти інформацію			
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко та структурно-логічно розкрито зміст кожної з 8 позицій	Чітко та структурно-логічно розкрито зміст більшості з 8 позицій	Чітко та структурно-логічно розкрито зміст певних позицій (4-х і менше)	Відповіді бракує чіткості та логічної визначеності
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 2. Міжнародний досвід впровадження системи раннього втручання (3год).

Завдання: Зробити презентацію практики раннього втручання двох-трьох країн, у якій розкрити суть цієї діяльності.

Форма подання: презентація.

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Представлення інформації	Вся інформація, представлена в презентації, чітка, точна та ретельно підібрана на основі опрацьованої літератури	Більшість інформації, представленої в презентації, чітка, точна та ретельно підібрана	Частина інформації, представленої в презентації, є не достатньо ретельно підбраною	Інформація, представлена в презентації, не відповідає завданню
Бали	2	1	0,5	0
Узагальнення та результати роботи	Знання з теми засвоєно, а загальні результати представлено і ефективно використано для роботи на занятті	Знання з теми здебільшого засвоєно, а результати представлено в презентації	Узагальнення результатів підготовчої роботи дещо утруднене	Результати роботи не формулюються студентом
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 3. Практика впровадження допомоги дітям раннього віку в Україні (2год).

Завдання: Розробити модель політики раннього втручання на місцевому рівні. Визначити підхід / підходи до організації послуги раннього втручання, що на Вашу думку, доцільно обрати на найближчий рік з урахуванням місцевих умов та державної політики. Скласти план дій з впровадження раннього втручання за схемою: захід – термін реалізації – відповідальний орган.

Форма подання: структурований план дій.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Відповідає завданню, демонструє здатність глибоко аналізувати і чітко представляти план дій	Відповідає завданню, демонструє здатність аналізувати матеріал та достатньо повно представляти план дій	У недостатньому обсязі відповідає завданню, неповним чином подає необхідний матеріал	Не відповідає завданню або демонструє недбале й поверхнєве опрацювання матеріалу
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко визначено та описано потрібні структурні елементи та особливості, логічно викладено	Визначено та описано основні структурні елементи завдання	Не чітко визначено та описано структурні елементи, необґрунтовано представлено	Вкрай недостатньо інформації про структурні елементи в роботі
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. БАЗОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ

Тема 4. Переваги організації фахової допомоги дітям раннього віку з особливими освітніми потребами: доказова база (2 год).

Завдання: Надати свої чотири рекомендації з вдосконалення нормативно-правового забезпечення щодо дітей раннього віку з ООП та урахування їхніх особливих освітніх потреб.

Форма подання: розроблені рекомендації.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Відповідає завданню, демонструє здатність глибоко аналізувати і творчо упорядковувати та представляти інформацію	Відповідає завданню, демонструє здатність аналізувати та впорядковувати інформацію	У недостатньому обсязі відповідає на запитання, недостатньо упорядковує інформацію та розкриває зміст питань	Не відповідає завданню або демонструє недбале й поверхнєве опрацювання матеріалу
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко та структурно-логічно розкрито зміст кожної з 4-х рекомендацій	Чітко та структурно-логічно розкрито зміст з 3-2-х рекомендацій	Чітко та структурно-логічно розкрито зміст 1 рекомендації	Відповіді бракує чіткості та логічної визначеності
Бали	2	1	0,5	0

Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 5. Цілі і завдання програми раннього втручання. Головні принципи розбудови програм раннього втручання (2 год).

Завдання: Визначити три завдання, які, на Ваш розсуд, є найважливішими у контексті раннього втручання. До кожного з цих завдань підібрати способи їх вирішення (по 3-4 пункти). Відповідь оформити як таблицю.

Форма подання: заповнена таблиця.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати та порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу	Надане демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко визначено та обрано потрібні структурні елементи, які представлено структурно-логічно	Визначено та представлено структурні елементи таблиці	Не чітко визначено структурні елементи та/або необгрунтоване їх застосування	Вкрай недостатньо інформації про структурні елементи в таблиці
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 6. Зміст та структура програми раннього втручання (2 год).

Завдання: Розробити структуру та хронометраж послуги раннього втручання.

Форма подання: презентація.

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Представлення інформації	Вся інформація, представлена в презентації, чітка, точна та ретельно підібрана на основі опрацьованої літератури	Більшість інформації, представленої в презентації, є ретельно підбраною	Частина інформації, представленої в презентації, є не достатньо ретельно підбраною	Інформація, представлена в презентації, не відповідає завданню

Бали	2	1	0,5	0
Узагальнення та результати роботи	Знання з теми засвоєно, а загальні результати представлено і ефективно використано для роботи на занятті	Знання з теми здебільшого засвоєно, а результати представлено в презентації	Узагальнення результатів підготовчої роботи дещо утруднене	Результати роботи не формулюються студентом
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. РОДИНОЦЕНТРОВАНИЙ ПІДХІД ЯК ГОЛОВНИЙ ОРІЄНТИР РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ

Тема 7. Співпраця фахівців і батьків при зборі первинної інформації про дитину (2 год).

Завдання: Систематизувати принципи розбудови допомоги дітям раннього віку та з'ясувати значення родиноцентрованого підходу серед інших принципів.

Форма подання: есе.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Відповідає завданню, демонструє здатність глибоко аналізувати і творчо упорядковувати та представляти інформацію із джерел	Відповідає завданню, демонструє здатність аналізувати та впорядковувати інформацію із джерел	У недостатньому обсязі відповідає на запитання, недостатньо упорядковує інформацію та розкриває зміст питань	Не відповідає завданню або демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко визначено та обрано потрібні структурні елементи та їх особливості для відповіді на запитання, представлено структурно-логічно	Визначено та обрано структурні елементи для відповіді на запитання та зазначено їх особливості	Не чітко визначено структурні елементи відповідей на поставлені питання	Вкрай недостатньо інформації про структурні елементи відповідей
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 8. Партнерство батьків і фахівців при розробленні програми втручання. Особливості впровадження програми домашнього візитування (2 год.).

Завдання: Уявити себе фахівцем з домашнього візитування. Розробити план, як створити в домашніх умовах корекційно-розвивальне середовище, яке охоплює: загальну емоційну сімейну атмосферу, що допомагає створювати позитивний фон настрою без зайвої гіперопіки дитини; предметно-просторове розвивальне середовище, спеціально організоване з урахуванням особливостей розвитку дитини; особливий тип комунікації «дорослий-дитина», що забезпечує підтримку, співпрацю, дотримання ритму, контакту, конгруентного особливостям дитини..

Форма подання: розроблений план.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Відповідає завданню, демонструє здатність глибоко аналізувати і повно описувати труднощі та представляти результат	Відповідає завданню, демонструє здатність аналізувати матеріал та обирати можливі труднощі	У недостатньому обсязі відповідає завданню, неповним чином аналізує матеріал	Не відповідає завданню або демонструє недбале й поверхнєве опрацювання матеріалу
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко визначено та описано потрібні структурні елементи та особливості, логічно викладено	Визначено та описано основні структурні елементи завдання	Не чітко визначено та описано структурні елементи, необґрунтовано представлено	Вкрай недостатньо інформації про структурні елементи в роботі
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього			5 балів	

Тема 9. Колегіальна (батьки-фахівці) реалізація програми втручання та моніторинг успішності розвитку дитини (2 год.).

Завдання: Порівняти та проаналізувати програми раннього втручання, які створені та функціонують на даний момент в установах, що займаються раннім втручанням (2-3 програми). Розробити 5 рекомендацій щодо вдосконалення цих програм раннього втручання.

Форма подання: розроблені рекомендації.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Відповідає завданню, демонструє здатність глибоко аналізувати і	Відповідає завданню, демонструє здатність	У недостатньому обсязі відповідає на запитання, недостатньо упорядковує	Не відповідає завданню або демонструє недбале й поверхнєве

	творчо упорядковувати та представляти інформацію	аналізувати та впорядковувати інформацію	інформацію та розкриває зміст питань	опрацювання матеріалу
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко та структурно-логічно розкрито зміст кожної з 4-5 рекомендацій	Чітко та структурно-логічно розкрито зміст з 3-х рекомендацій	Чітко та структурно-логічно розкрито зміст 1 рекомендації	Відповіді бракує чіткості та логічної визначеності
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Тема 10. Стандартні вимоги до організації фахової допомоги у системі раннього втручання (2 год).

Завдання: Розробити модель співпраці фахівців щодо визначення відхилень у розвитку дитини. Прописати функції та роль кожного у цій співпраці. Результат роботи представити візуально.

Форма подання: модель як методична розробка.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Відповідає завданню, демонструє здатність застосовувати методичні підходи на практиці	Відповідає завданню, демонструє певну здатність застосовувати методичні підходи на практиці	У недостатньому обсязі відповідає завданню, неповним чином застосовує методичні підходи на практиці	Не відповідає завданню або демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко визначено та представлено необхідні структурні елементи моделі	Визначено та описано основні структурні елементи завдання	Не чітко визначено та описано структурні елементи, необґрунтовано представлено	Вкрай недостатньо інформації про структурні елементи в роботі
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 11. Технологія здійснення діагностичних процедур у системі раннього втручання (4 год).

Завдання: Проаналізувати можливості та обмеження наявного діагностичного інструментарію щодо визначення функціональних обмежень у розвитку дітей раннього віку. Роботу оформити у таблицю.

Форма подання: заповнена таблиця.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Відповідає завданню, демонструє здатність глибоко аналізувати і творчо упорядковувати та представляти інформацію	Відповідає завданню, демонструє здатність аналізувати та упорядковувати інформацію	У недостатньому обсязі відповідає завданню, неповним чином розкриває зміст завдання та аналізує матеріал	Не відповідає завданню або демонструє недбале й поверхнєве опрацювання матеріалу
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко визначено та обрано потрібні структурні елементи таблиці, представлено структурно-логічно	Визначено та представлено структурні елементи завдання	Не чітко визначено структурні елементи та/або представлено їх	Вкрай недостатньо структурних елементів в роботі
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 12. Особливості розбудови індивідуальної програми з урахуванням рівня розвитку та потреб дитини та родини (4 год).

Завдання: Довести дієвість розробленого раніше удосконаленого висновку, за яким зрозуміло, що і кому із учасників команди супроводу треба робити (для доведення дієвості використати формат алгоритму дій).

Критерії оцінювання:

Форма подання: розроблений алгоритм дій.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Відповідає завданню, демонструє здатність застосовувати методичні підходи на практиці	Відповідає завданню, демонструє певну здатність застосовувати методичні підходи на практиці	У недостатньому обсязі відповідає завданню, неповним чином застосовує методичні підходи на практиці	Не відповідає завданню або демонструє недбале й поверхнєве опрацювання матеріалу
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко визначено та представлено необхідні структурні елементи моделі	Визначено та описано основні структурні елементи завдання	Не чітко визначено та описано структурні елементи, необґрунтовано представлено	Вкрай недостатньо інформації про структурні елементи в роботі
Бали	2	1	0,5	0

Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 13. Технологія проведення оцінки результатів й ефективності програми раннього втручання (4 год).

Завдання: Проаналізувати наданий приклад програми раннього втручання і оцінити її ефективність за зазначеними 7 критеріями. Розробити свої рекомендації щодо покращення наявної програми.

Форма подання: есе.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Відповідає завданню, демонструє здатність глибоко аналізувати і творчо упорядковувати та представляти інформацію із джерел	Відповідає завданню, демонструє здатність аналізувати та впорядковувати інформацію із джерел	У недостатньому обсязі відповідає на запитання, недостатньо упорядковує інформацію та розкриває зміст питань	Не відповідає завданню або демонструє недбале й поверхнєве опрацювання матеріалу
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко визначено та обрано потрібні структурні елементи та їх особливості для відповіді на запитання, представлено структурно-логічно	Визначено та обрано структурні елементи для відповіді на запитання та зазначено їх особливості	Не чітко визначено структурні елементи відповідей на поставлені питання	Вкрай недостатньо інформації про структурні елементи відповідей
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього	5 балів			

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

№ МКР	Форма проведення	Критерії оцінювання	Кількість балів
МКР 1	Тестування «Загальні питання процесу раннього втручання» (10 тестових завдань і одне практичне)	Правильні відповіді на тестові та практичні завдання	25

МКР 2	Тестування «Базові засади організації та впровадження програми раннього втручання» (10 тестових завдань і одне практичне)	Правильні відповіді на тестові та практичні завдання	25
МКР 3	Тестування «Родиноцентрований підхід як головний орієнтир раннього втручання» (10 тестових завдань і одне практичне)	Правильні відповіді на тестові та практичні завдання	25
МКР 4	Тестування «Розроблення та впровадження програм раннього втручання для дітей з особливими освітніми потребами» (10 тестових завдань і одне практичне)	Правильні відповіді на тестові та практичні завдання	25

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Письмовий екзамен.

Критерії оцінювання завдань

За перше завдання (репродуктивного характеру) – тах 10 балів за правильну відповідь, яка демонструє знання і розуміння теоретичного матеріалу.

За друге завдання (аналітичне) – тах 15 балів за правильну, розгорнуту відповідь, з наявним аналізом та аргументацією власної позиції щодо змісту питання.

За третє завдання (практичне) – тах 15 балів за правильну, розгорнуту відповідь, яка на достатньо високому рівні презентує сформованість у студента професійних компетентностей у сфері надання послуг раннього втручання родинам, що виховують дітей раннього віку.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Питання репродуктивного та аналітичного характеру:

1. Які, на вашу думку, переваги впровадження системи раннього втручання та які бар'єри можуть виникати на шляху запровадження якісних послуг на рівні громади для дітей з порушенням розвитку / ризиком виникнення порушень у вашому місті / області?
2. Охарактеризуйте координацію політики раннього втручання в Україні: відповідальні установи та особи.
3. Чим вирізняються процеси моніторингу та оцінювання? У якій послідовності вони застосовуються в процесі реалізації програми раннього втручання для дитини з ООП?
4. Які особливості здійснення скринінгу, диференційного оцінювання та поглибленої діагностики для дітей з ООП?
5. Назвіть зміст роботи фахівців та батьків у плані соціально-емоційного розвитку дитини з ООП.
6. Чи забезпечується інтегрований підхід до надання послуг дітям, котрі мають порушення розвитку / ризик виникнення таких, та сім'ям у вашій області / місті / селі? Якщо так, поясність, як це відбувається. Якщо ні, то чому?

7. Які, на Вашу думку, зміни необхідно здійснити в громаді, щоб досягти мети – впровадження системи раннього втручання? Обґрунтуйте свою думку у контексті ефективності впровадження системи раннього втручання для дитини з ООП.
8. Який сенс визначення сильних сторін дитини з ООП та її потреб у контексті родинноцентрованого підходу? Обґрунтуйте свою думку.
9. Чому необхідно звертати увагу на психофізіологічний й психоемоційний стан дитини й уміти гармонізувати його (у контексті дієвої допомоги дітям з ООП)? Назвіть три аргументи на користь такого підходу.
10. За прикладами з художніх фільмів та художніх книг розкрийте ідею родинноцентрованого підходу для розвитку дітей з ООП і тих умов, які цьому сприяли.

Питання практичного характеру

1. Представте систему раннього втручання країни, яка вам найбільше сподобалася. Як Україна може перейняти досвід позитивного впровадження такої системи раннього втручання? Обґрунтуйте свою думку.
2. Якою є роль органів місцевої влади та самоврядування для організації послуги раннього втручання? Які підходи до організації послуги раннього втручання можуть бути застосовані в Україні?
3. Розробіть 10 найважливіших кроків формування політики раннього втручання на місцевому рівні. Обґрунтуйте свою думку.
4. Які завдання наразі стоять перед системою раннього втручання в Україні та які способи їх вирішення.
5. Охарактеризуйте процес переходу дитини з системи раннього втручання до закладу дошкільної освіти, його складові частини.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Модулі	Модуль III			Модуль IV			
Назва модуля	Родиоцентричний підхід як головний орієнтир раннього втручання			Розроблення та впровадження програм раннього втручання для дітей з особливими освітніми потребами			
Кіл. балів за модуль	76 Балів			88 Балів			
Теми	7	8	9	10	11	12	13
Теми Лекцій	Співпраця фахівців і батьків при зборі первинної інформації про дитину. (1 б.)	Партнерство батьків і фахівців при розробленні програми втручання. Особливості впровадження програми домашнього візитування. (1 б.)	Колегіальна (батьки-фахівці) реалізація програми втручання та моніторинг успішності розвитку дитини. (1 б.)	Стандартні вимоги до організації фахової допомоги у системі раннього втручання (1 б.)	Технологія здійснення діагностичних процедур у системі раннього втручання. (1 б.)	Особливості розбудови індивідуальної програми з урахуванням рівня розвитку та потреб дитини та родини. (1 б.)	Технологія проведення оцінки результатів й ефективності програми раннього втручання. (1 б.)
Теми сем. занять	Співпраця фахівців і батьків при зборі первинної інформації про дитину. (1 б.)			Стандартні вимоги до організації фахової допомоги у системі раннього втручання. (1 б.)	Технологія здійснення діагностичних процедур у системі раннього втручання. (1 б.)		
Робота на сем. зан	10 балів			10 балів	10 балів		
Теми пр. занять		Партнерство батьків і фахівців при розробленні програми втручання. Особливості впровадження програми домашнього візитування. (1 б.)	Колегіальна (батьки-фахівці) реалізація програми втручання та моніторинг успішності розвитку дитини. (1 б.)			Особливості розбудови індивідуальної програми з урахуванням рівня розвитку та потреб дитини та родини. (1 б.)	Технологія проведення оцінки результатів й ефективності програми раннього втручання. (1 б.)
Робота на пр. зан		10 балів	10 балів			10 балів	10 балів
Самост. робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види пот. конт.	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			

Всього: 482 балів. $K = 328/60 = 5,47$.

8. Рекомендовані джерела

Основна література (базова):

1. Панченко Т. Л., Заплатинська А. Б. Раннє втручання як система комплексної допомоги дітям раннього та дошкільного віку. Народна освіта. 2018 №3. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5463
2. Перші 100 днів для родин, діти яких отримали діагноз аутизм/ Рецензенти: Марценковський І.О., Скрипник Т.В., 2019, 101 с. <https://autism.ua/images/pdf/100-days.pdf?fbclid=IwAR1iKAMwG7jRzXwR9uqM6WA-wj2JXG90iDPw6Kql-g1VpIFEEtUAyJPRf0>
3. Стандартные требования к организации деятельности службы раннего вмешательства./ Аксенова О.Ж., Баранова Н.Ю., Емец М.М., Самарина Л.В. Санкт-Петербург, 2012.
4. Стасенко Т. Раннє втручання: для якісної послуги необхідна ефективніша міжвідомча координація [Ел. ресурс] / Т. Стасенко, Український медичний часопис 2018. Режим доступу : <https://www.umj.com.ua/article/129279/rannye-vtruchannya-dlya-yakisnoyi-poslugi-neobhidna-efektivnisha-mizhvidomcha-koordinatsiya>.
5. Технологія раннього втручання: принципи, алгоритм, зміст (метод. рекомендації) / Г.В. Кукуруза та ін., Харків, 2017.

Додаткова література та інформаційні джерела:

1. Вступ до абілітації та реабілітації дітей з обмеженнями життєдіяльності : навчально-методичний посібник. К. : ГЕРБ, 2007. 288 с.
2. Деякі питання створення системи надання послуги раннього втручання для забезпечення розвитку дитини, збереження її здоров'я та життя : розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. № 350-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/%20350-2019-%D1%80#n8> (дата звернення: 10.04.2020).
3. Досвід надання послуги раннього втручання в муніципальному закладі охорони здоров'я, 2019. <http://inclusiveearlychildhood.ca/files/2015/01/Underwood-Frankel-2012.pdf>
4. Жиянова П.Л. Семейно-центрированная модель ранней помощи детям с синдромом Дауна / П.Л. Жиянова. М.: Даунсайд Ап, 2006. 283 с.
5. Ибука М. После трёх уже поздно / Масару Ибука. М. : Альпина нон-фикшн, 2011. 224 с.
6. Доброва-Крол Н. Проект ЮНИСЕФ «Раннее вмешательство: ключевые аспекты и международный опыт»,. <https://rvua.com.ua/media/210/311469fa6b422d328e6b82f4ff6be53c.pdf>
7. Оксенюк О. В. Соціальний супровід сім'ї дитини з особливими потребами. Social work and education. 2018. Vol. 5, N 1. С. 38–46. URL: <http://journals.uran.ua/swe/article/view/128699>
8. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ: 2018. 252 с. https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvenavchannya/posibniki/Inclusive_study_Sep_17.pdf
9. Про схвалення Концепції створення та розвитку системи послуг раннього втручання в Україні: Проект розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 серп. 2019. URL: <https://www.msp.gov.ua/projects/467/> (дата звернення: 10.04.2020).
10. Психологічна модель раннього втручання для дітей з аутизмом: посібник / І. Сухіна, І. Риндер, Т. Скрипник. Київ-Чернівці: «Букрек», 2017. 192 с.
11. Селигман М. Обычные семьи, особые дети: системный подход к помощи детям с нарушениями развития / М. Селигман, Р. Дарлинг. М.:Терефин, 2007. 386 с.
12. Скрипник Т.В. Діти з аутизмом в інклюзії: сценарії успіху: Монографія / Тетяна Вікторівна Скрипник. К.: Вид-во «Альянт», 2019. 196 с.
13. Формування політики раннього втручання : тренінговий модуль / Кол. авторів : Л. Ю. Байда, Є. Б. Павлова, О. Л. Іванова, Г. В. Кукуруза. К., 2017. 62 с.

14. García-Ventura S, Mas JM, Balcells-Balcells A, Giné C. Family-centred early intervention: Comparing practitioners' actual and desired practices. *Child Care Health Dev.* 2021 Mar;47(2):218-227. doi: 10.1111/cch.12834
15. Zwicker JG, Lee EJ. Early intervention for children with/at risk of developmental coordination disorder: a scoping review. *Dev Med Child Neurol.* 2021 Jun;63(6):659-667. doi: 10.1111/dmcn.14804.
16. 10 Early Signs of Autism (UPDATED) <https://www.youtube.com/watch?v=z7NeBs5wNOA>
17. Integrated Early intervention Teams: www.integralevroeghulp.nl

Художні фільми:

«Форрест Гамп», «Темпл Грендін».

Художні книги:

- Джон Елдер Робисон "Смотри мне в глаза. Жизнь с синдромом Аспергера" <https://www.aspergers.ru/node/300>;
- Лиан Холлидей Уилли "Притворяюсь нормальной" <https://www.aspergers.ru/node/406>.
- Донна Уильямс "Никто. Нигде" <https://iknigi.net/avtor-donna-uilyams/127198-nikto-nigde-udivitel'naya-avtobiografiya-autichnoy-devochki-donna-uilyams/read/page-1.html>,
- Ирис Юханссон "Особое детство" <https://predanie.ru/book/217216-osoboe-detstvo/>.

9. Ресурси для неформальної та інформальної освіти

- Вступ у «Раннє втручання». Режим доступу: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EarlyIntervention+2+2021/about>
- Виступ у контексті вебінарів з питань спеціальної та інклюзивної освіти у закладах дошкільної освіти «Алгоритм діяльності міждисциплінарної команди супроводу дітей закладів дошкільної освіти». Ведучі – Скрипник Т.В. та Супрун Г.В. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=nlL1zIvR7s>
- Інформаційна компанія «Консультуйся ONLINE!». Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=zV8ngMhriXE>
- Матеріали конференції " Освіта дітей раннього та дошкільного віку: виклики та перспективи" <https://www.youtube.com/watch?v=copOuB26b9M>
- Матеріали міжнародної конференції "Раннє втручання - сім'я і команда фахівців - нові можливості в партнерстві". Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=bwOafXDu7hY>
- Онлайн-курс вступ до раннього втручання: Що таке раннє втручання? (ведуча – Г. Кукуруза). Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=YQ48Phf9G_w
- Огляд розвитку дитини (ведуча – О. Близнюк). Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=M5m4GrThl2U>
- Синдром Дауна у системі раннього втручання (ведуча – Т. Міщук). Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=RGJhomBKYDg>
- Що таке аутизм? Частина 1. Діагностика (ведуча – І. Недозим). Канал «Аутизм INFO». Рання діагностика аутизму у дітей до 1 року: <https://www.youtube.com/watch?v=XtprgNnVbhM>
- ESDM вебінар по Денверській моделі раннього втручання. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=QqsS2x30Tl4>

ДОДАТКИ

Плани семінарських і практичних занять

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОЦЕСУ РАННЬОГО ВТРУЧАННЯ

Тема 1. Основи раннього втручання

Практичне заняття

Завдання: Підготувати професіограми фахівців, залучених до реалізації системи раннього втручання. Робота у мікрогрупах. Розробка моделі раннього втручання у форматі інфосхеми.

Форма подання: інфосхема.

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
<i>Викладення інформації</i>	Інформація викладена в інфосхемі є чіткою, точною, ретельно підбраною і проаналізованою	Більшість інформації, викладеної в інфосхемі, є чіткою, точною та ретельно підбраною	Інформація, представлена в буклеті, є частково точною або не є ретельно підбраною	Інформація, представлена в буклеті, не є достатньою
Бали	2	1	0,5	0
<i>Структурні елементи</i>	Чітко визначено зміст інфосхеми та її компоненти представлено структурно-логічно	Визначено зміст інфосхеми та її компонентів	Не чітко визначено зміст інфосхеми та її компонентів	Вкрай недостатньо представлено зміст інфосхеми та її компонентів
Бали	2	1	0,5	0
<i>Термінологічна та орфографічна грамотність</i>	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	2	1	0,5	0
<i>Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)</i>				
<i>Активність та участь</i>	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, ситуативно активний на занятті	Студент не підготовлений до заняття
Бали	5	4-3	2-1	0
Відвідування ОЧНОГО заняття				1
Відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання)				
<i>Всього</i>				11 балів

Тема 2. Міжнародний досвід впровадження системи раннього втручання Семінарське заняття

Завдання: Представити презентацію алгоритму отримання послуг раннього втручання на прикладі зарубіжних країн.

Форма подання: презентація.

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Представлення інформації	Вся інформація, представлена в презентації, є чіткою, точною та ретельно підбраною на основі опрацьованої літератури	Більшість інформації, представленої в презентації, є здебільшого чіткою, точною та ретельно підбраною	Частина інформації, представленої в презентації, є чіткою та точною, або не ретельно підбраною	Інформація, представлена в презентації, не відповідає завданню
Бали	2	1	0,5	0
Узагальнення та результати роботи	Знання з теми засвоєно, а загальні результати представлено і ефективно використано для роботи на занятті	Знання з теми здебільшого засвоєно, а результати представлено в презентації	Узагальнення результатів підготовчої роботи дещо утруднене	Результати роботи не формулюються студентом
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, ситуативно активний на занятті	Студент не підготовлений до заняття
Бали	5	4-3	2-1	0
Відвідування ОЧНОГО заняття				1
Відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання)				
Всього				11 балів

Тема 3. Практика впровадження системи раннього втручання в Україні Семінарське заняття

Завдання: Проаналізувати та подати у формі інфографіки успішний досвід впровадження моделі раннього втручання на прикладі українських спеціальних закладів освіти.

Форма подання: інфографіка.

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Викладення інформації	Інформація, викладена в інфосхемі, є чіткою, точною, ретельно підбраною і проаналізованою	Більшість інформації, викладеної в інфосхемі, є чіткою, точною та ретельно підбраною	Інформація, представлена в буклеті, є частково точною або не є ретельно підбраною	Інформація, представлена в буклеті, не є достатньою
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко визначено зміст інфосхеми та її компоненти представлено структурно-логічно	Визначено зміст інфосхеми та її компонентів	Не чітко визначено зміст інфосхеми та її компонентів	Вкрай недостатньо представлено зміст інфосхеми та її компонентів
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	2	1	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, ситуативно активний на занятті	Студент не підготовлений до заняття
Бали	5	4-3	2-1	0
Відвідування ОЧНОГО заняття				1
Відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання)				
Всього				11 балів

Практичне заняття

Завдання: Систематизувати інформацію про впровадження моделі раннього втручання, розроблену недержавною організацією – Інститутом раннього втручання (Г.В. Кукуруза та спів-автори).

Форма подання: структурований опис.

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Викладення інформації	Інформація, викладена в переліку, є чіткою, точною, ретельно підбраною і проаналізованою	Більшість інформації, викладеної в переліку, є чіткою, точною та ретельно підбраною	Інформація, представлена в переліку, є частково точною або не є ретельно підбраною	Інформація, представлена в описі, не є достатньою
Бали	2	1	0,5	0

Структурні елементи	Чітко визначено та обрано потрібні одиниці оцінювання та їх компоненти описано структурно-логічно	Визначено та обрано основні компоненти та одиниці оцінювання	Не чітко представлено одиниці оцінювання	Вкрай недостатньо представлено одиниці оцінювання
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	2	1	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, ситуативно активний на занятті	Студент не підготовлений до заняття
Бали	5	4-3	2-1	0
Відвідування ОЧНОГО заняття				1
Відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання)				
Всього				11 балів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. БАЗОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ

Тема 4. Переваги організації фахової допомоги дітям раннього віку з особливими освітніми потребами: доказова база

Семінарське заняття

Завдання: Проаналізувати методи з науково доведеною ефективністю. Знайти відео у мережі, в якому демонструється робота у межах одного з методів з науково доведеною ефективністю, та обґрунтувати, чому саме воно зацікавило студента (в чому саме цінність даного методу в рамках раннього втручання). Дати посилання на відео.

Форма подання: структурований опис.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Викладення інформації	Інформація, викладена в описі, є чіткою, точною, ретельно підбраною і проаналізованою	Більшість інформації, викладеної в описі, є чіткою, точною та ретельно підбраною	Інформація, представлена в описі, є частково точною або не є ретельно підбраною	Інформація, представлена в описі, не є достатньою
Бали	2	1	0,5	0

Структурні елементи	Чітко визначено та обрано потрібні одиниці оцінювання та їх компоненти описано структурно-логічно	Визначено та обрано основні компоненти та одиниці оцінювання	Не чітко представлено одиниці оцінювання	Вкрай недостатньо представлено одиниці оцінювання
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	2	1	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, ситуативно активний на занятті	Студент не підготовлений до заняття
Бали	5	4-3	2-1	0
Відвідування ОЧНОГО заняття				1
Відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання)				
Всього				11 балів

Тема 5. Цілі і завдання програми раннього втручання Семінарське заняття

Завдання: Переглянути матеріали міжнародної конференції "Раннє втручання – сім'я і команда фахівців – нові можливості в партнерстві". Режим доступу:

<https://www.youtube.com/watch?v=bwOafXDu7hY>

Написати конспект будь-якої змістовної доповіді.

Форма подання: тези.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Відповідає завданню, демонструє здатність глибоко аналізувати, чітко визначати та формулювати головні ідеї	Відповідає завданню, демонструє здатність аналізувати, визначати та формулювати головні ідеї	У недостатньому обсязі відповідає завданню, неповним чином аналізує матеріал	Не відповідає завданню або демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко визначено та описано потрібні структурні елементи та	Визначено та описано основні структурні елементи завдання	Не чітко визначено та описано структурні елементи, необґрунтовано представлено	Вкрай недостатньо інформації про структурні елементи в роботі

	особливості, які логічно викладено			
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 6. Зміст та структура програми раннього втручання.

Практичне заняття

Завдання: Розробити маршрутний план для сім'ї, яка звернулась до команди супроводу в рамках реалізації підходу раннього втручання.

Форма подання: структурований опис (маршрутний план).

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Викладення інформації	Інформація, викладена в описі, є чіткою, точною, ретельно підбраною і проаналізованою	Більшість інформації, викладеної в описі, є чіткою, точною та ретельно підбраною	Інформація, представлена в переліку, є частково точною або не є ретельно підбраною	Інформація, представлена в описі, не є достатньою
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко визначено та обрано потрібні компоненти маршрутного плану, які описано структурно-логічно	Визначено та обрано компоненти маршрутного плану	Не чітко представлено компоненти маршрутного плану	Вкрай недостатньо представлено компоненти маршрутного плану
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	2	1	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, ситуативно активний на занятті	Студент не підготовлений до заняття
Бали	5	4-3	2-1	0

Відвідування ОЧНОГО заняття	1
Відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання)	
Всього	11 балів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. РОДИНОЦЕНТРОВАНИЙ ПІДХІД ЯК ГОЛОВНИЙ ОРІЄНТИР РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ

Тема 7. Співпраця фахівців і батьків при зборі первинної інформації про дитину. Семинарське заняття

Завдання: Розробити анкету збору первинних анамнестичних даних через будь-який доступний онлайн конструктор опитувальників (напр. GoogleForms? Webanketa? тощо).

Форма подання: анкета.

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Викладення інформації	Інформація, викладена в анкеті є чіткою, точною, ретельно підбраною і проаналізованою	Більшість інформації, викладеної в анкеті, є чіткою, точною та ретельно підбраною	Інформація, представлена в анкеті, є частково точною або не є ретельно підбраною	Інформація, представлена в анкеті, не є достатньою
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко визначено та обрано потрібні компоненти анкети, описано структурно-логічно	Визначено та обрано основні компоненти анкети	Не чітко представлено компоненти анкети	Вкрай недостатньо представлено компоненти анкети
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	2	1	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, ситуативно активний на занятті	Студент не підготовлений до заняття
Бали	5	4-3	2-1	0
Відвідування ОЧНОГО заняття				1
Відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання)				
Всього				11 балів

Тема 8. Партнерство батьків і фахівців при розробленні програми втручання. Особливості впровадження програми домашнього візитування

Практичне заняття

Завдання: Проаналізувати відео 10 Early Signs of Autism (UPDATED) (див. Додаткова література та інформаційні джерела) та сформулювати 3 SMART-цілі для дитини (дітей) та провести їх за шкалами таблиці GAS.

Форма подання: структурований опис.

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Викладення інформації	Інформація, викладена в описі, є чіткою, точною, ретельно підбраною і проаналізованою	Більшість інформації, викладеної в описі, є чіткою, точною та ретельно підбраною	Інформація, представлена в описі, є частково точною або не є ретельно підбраною	Інформація, представлена в описі, не є достатньою
Бали	2	1	0,5	0
Структурні елементи	Чітко визначено та правильно сформульовано 3 SMART-цілі, встановлено відповідність за таблицею GAS	Визначено та правильно сформульовано 2 SMART-цілі, практично встановлено відповідність за таблицею GAS	Визначено та сформульовано 1 SMART-ціль, недостатньо встановлено відповідність за таблицею GAS	Вкрай недостатньо сформульовано SMART-цілі та встановлено відповідність за таблицею GAS
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	2	1	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, ситуативно активний на занятті	Студент не підготовлений до заняття
Бали	5	4-3	2-1	0
Відвідування ОЧНОГО заняття				1
Відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання)				
Всього				11 балів

Тема 9. Колегіальна (батьки-фахівці) реалізація програми втручання та моніторинг успішності розвитку дитини

Практичне заняття

Завдання: Створити розпорядок (Time management) кожного дня на весь тиждень для певної дитини раннього віку та її родини, враховуючи всі необхідні заняття. У роботі враховувати цілі, сформульовані на попередньому практичному занятті.

Форма подання: таблиця «Розклад дитини».

Час	Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця	Субота	Неділя
-----	-----------	----------	--------	--------	----------	--------	--------

8:30							
8:45							
9:00							

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Володіння інформацією	Вся інформація, представлена в таблиці, є чіткою, точною та ретельно підбраною й проаналізованою	Більшість інформації, представленої в таблиці, є чіткою, точною та ретельно підбраною	Інформація, представлена у таблиці, є частково точною або не є ретельно підбраною	Інформація, представлена у таблиці, не є достатньою
Бали	2	1	0,5	0
Узагальнення даних	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми	Завдання не виконано
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	2	1	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, ситуативно активний на занятті	Студент не підготовлений до заняття
Бали	5	4-3	2-1	0
Відвідування ОЧНОГО заняття				1
Відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання)				
Всього				11 балів

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМ
РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ
ПОТРЕБАМИ**

Тема 10. Стандартні вимоги до організації фахової допомоги у системі раннього
втручання

Семінарське заняття

Завдання: Підготовка до представлення групової роботи. Розробити модель співпраці фахівців щодо визначення функціональних обмежень у розвитку дитини. Прописати функції та роль кожного у цій співпраці. Результат роботи представити у формі таблиці.

Форма подання: заповнена таблиця.

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Володіння інформацією	Вся інформація, представлена в таблиці, є чіткою, точною та ретельно підбраною і проаналізованою	Більшість інформації, представленої в таблиці, є чіткою, точною та ретельно підбраною	Інформація, представлена в таблиці, є частково точною або не ретельно підбраною	Інформація, представлена в таблиці, не є достатньою
Бали	2	1	0,5	0
Узагальнення даних	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення, презентує в таблиці розуміння теми.	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує в таблиці розуміння теми.	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	2	1	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, ситуативно активний на занятті	Студент не підготовлений до заняття
Бали	5	4-3	2-1	0
Відвідування ОЧНОГО заняття				1
Відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання)				
Всього				11 балів

Тема 11. Технологія здійснення діагностичних процедур у системі раннього втручання

Семінарське заняття

Завдання: З опорою на завдання до теми 10, використовуючи перелік фахівців, залучених до роботи в команді раннього втручання, встановити відповідність: фахівець – діагностичний інструментарій, який він використовує під час проведення діагностики та збору даних.

Форма подання: таблиця (доповнення попередньої таблиці).

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Володіння інформацією	Вся інформація, представлена в таблиці, є чіткою, точною та ретельно підбраною і проаналізованою	Більшість інформації, представленої в таблиці, є чіткою, точною та ретельно підбраною	Інформація, представлена в таблиці, є частково точною або не ретельно підбраною	Інформація, представлена в таблиці, не є достатньою
Бали	2	1	0,5	0
Узагальнення даних	Студент правильно та лаконічно робить узагальнення, презентує в таблиці розуміння теми	Студент на достатньому рівні робить узагальнення та презентує в таблиці розуміння теми	Студент не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми	Завдання не виконано
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	2	1	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, ситуативно активний на занятті	Студент не підготовлений до заняття
Бали	5	4-3	2-1	0
Відвідування ОЧНОГО заняття				1
Відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання)				
Всього				11 балів

Тема 12. Особливості розбудови індивідуальної програми з урахуванням рівня розвитку та потреб дитини та родини

Практичне заняття

Завдання: Написати есе на тему «Підвищення ефективності внутрішньокмандної взаємодії в міждисциплінарній роботі команди з раннього втручання».

Форма подання: есе.

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Викладення інформації	Інформація викладена в есе згідно з правилами, є чіткою, точною, ретельно	Більшість інформації, викладеної в есе, є чіткою, точною та ретельно підбраною	Інформація, представлена в есе, є частково точною або не є ретельно підбраною	Інформація, представлена в есе, не є точною

	підбраною та проаналізованою			
Бали	2	1	0,5	0
Розкриття теми	Ґрунтовно розкрито тему есе	Достатньо повно розкрито тему есе	Не достатньо розкрито тему есе	Тему есе не розкрито
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок
Бали	2	1	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, ситуативно активний на занятті	Студент не підготовлений до заняття
Бали	5	4-3	2-1	0
Відвідування ОЧНОГО заняття				1
Відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання)				
Всього				11 балів

Тема 13. Технологія проведення оцінки результатів й ефективності програми раннього втручання

Практичне заняття

Завдання: Написати есе на тему «Підвищення ефективності міждисциплінарної взаємодії у межах діяльності команди супроводу дітей раннього віку».

Форма подання: есе.

Критерії оцінювання:

Критерії	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Викладення інформації	Інформація викладена в есе згідно з правилами, є чіткою, точною, ретельно підбраною та проаналізованою	Більшість інформації, викладеної в есе, є чіткою, точною та ретельно підбраною	Інформація, представлена в есе, є частково точною або не є ретельно підбраною	Інформація, представлена в есе, не є точною
Бали	2	1	0,5	0
Розкриття теми	Ґрунтовно розкрито тему есе	Достатньо повно розкрито тему есе	Не достатньо розкрито тему есе	Тему есе не розкрито
Бали	2	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок		Допущено незначні помилки	Наявність термінологічної невідповідності та/або

				орфографічних помилок
Бали	2	1	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, ситуативно активний на занятті	Студент не підготовлений до заняття
Бали	5	4-3	2-1	0
Відвідування ОЧНОГО заняття				1
Відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання)				
Всього				11 балів